

ผลของการใช้โปรแกรมการวางแผนพฤติกรรมต่อทัศนคติ บรรทัดฐาน การรับรู้
ความสามารถในการควบคุม ความตั้งใจและพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของการใช้โปรแกรมการวางแผนพฤติกรรมต่อทัศนคติ บรรทัดฐาน การรับรู้ความสามารถในการควบคุม ความตั้งใจ และพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

EFFECTS OF THE PLANNED BEHAVIOR PROGRAM ON ATTITUDE NORM PERCEIVED BEHAVIOR CONTROL INTENTION AND ALCOHOL USE IN ADOLESCENTS.

ศิริพร ชาวสุรินทร์ 5037776 RAPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รุจา ภูไพบูลย์, D.N.S. (Family Health Care Nursing), พัชรินทร์ นินทจันทร์, Ph.D. (Nursing), ชื่นฤดี กงศักดิ์ตระกูล, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรม “การวางแผนพฤติกรรม” ต่อทัศนคติ บรรทัดฐาน การรับรู้ความสามารถในการควบคุม ความตั้งใจและพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง และสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนในเขตปริมณฑลจำนวน 170 ราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 80 รายและกลุ่มควบคุม 90 ราย กลุ่มทดลองได้รับการเรียนการสอนตามปกติร่วมกับโปรแกรมการวางแผนพฤติกรรมจากผู้วิจัย กลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนตามปกติ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามทัศนคติ แบบสอบถามบรรทัดฐาน แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุม แบบสอบถามความตั้งใจและแบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi – Square test) และการทดสอบทีแบบ Independent t-test ทดสอบความแตกต่างก่อนทดลองและหลังทดลองในกลุ่มทดลองด้วยการทดสอบทีแบบ Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า หลังทดลอง เด็กวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่ากลุ่มควบคุม ค่าเฉลี่ยของคะแนนบรรทัดฐานน้อยกว่ากลุ่มควบคุม ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความสามารถในการควบคุมดีกว่ากลุ่มควบคุม ค่าเฉลี่ยของคะแนนความตั้งใจในการดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนตามปกติเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($t=24.82, p<.001$), ($t=13.97, p<.001$), ($t=9.72, p<.001$), ($t=15.40, p<.001$) ตามลำดับ และกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.05$) และเด็กวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการดื่มแอลกอฮอล์ ค่าเฉลี่ยของคะแนนบรรทัดฐาน ค่าเฉลี่ยของคะแนนความตั้งใจในการดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่าก่อนทดลอง ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความสามารถในการควบคุมดีกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t=40.01, p<.001$), ($t=20.07, p<.001$), ($t=21.34, p<.001$), ($t=20.69, p<.001$) ตามลำดับ

ผลจากการวิจัยนี้เสนอแนะว่า การวางแผนพฤติกรรม สามารถนำมาใช้เพื่อป้องกันและลดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น และควรสอดแทรกกิจกรรมดังกล่าวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและลดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ควรมีการสำรวจและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นและพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆต่อไป

คำสำคัญ : การวางแผนพฤติกรรม / พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ / วัยรุ่น

EFFECTS OF THE PLANNED BEHAVIOR PROGRAM ON ATTITUDES, NORMS, PERCEIVED BEHAVIOR CONTROL, INTENTIONS, AND ALCOHOL USE IN ADOLESCENTS.

SIRIPORN CHAOSURIN 5037776 RAPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: RUTJA PHUPHAIBUL, D.N.S. (Family Health Care Nursing), PATCHARIN NINTACHAN, Ph.D. (Nursing).
CHUANRUEDEE KONGSAKTRAKUL, Ph.D. (Nursing)**ABSTRACT**

The present study aimed at investigating the effects of the planned behavior program on attitudes, norms, perceived behavioral control, intention to use, and alcohol use of adolescents. The study sample consisted of 170 adolescents who were recruited by means of purposive sampling from schools in the vicinity of Bangkok. Of these, 80 were assigned into the experimental group, and 90 were assigned into the control group. The experimental subjects received normal teaching together with the planned behavior program conducted by the researcher, while the control subjects received only normal teaching. Data were collected by using a demographic characteristics questionnaire, an attitudes questionnaire, a norms questionnaire, a perceived behavioral control questionnaire, an intention questionnaire, and an alcohol use questionnaire. Data were analyzed by means of Chi-Square test and Independent t-test to determine the differences between the two groups of subjects and Paired t-test to determine the differences in the experimental group before and after the experiment.

The study findings showed that the mean scores of attitudes toward alcohol use and norms of the adolescents in the experimental group after the program was lower than those of the control group, their mean score of perceived behavioral control was higher than that of the control group, and their mean score of intention to drink was lower than that of the control group, who received only normal teaching, all with statistical significance ($t = 24.82, p < .001, t = 13.97, p < .001, t = 9.72, p < .001, \text{ and } t = 15.40, p < .001$), respectively. In addition, the subjects in the experimental group had less alcohol use than the subjects in the control group with statistical significance ($p < .05$). Finally, the mean scores of attitudes toward alcohol use, norms, and intention to drink obtained after the experiment were lower than those obtained before the experiment, with statistical significance, whereas their mean score of perceived behavioral control obtained after the experiment was higher than that obtained before the experiment with statistical significance ($t = 40.01, p < .001, t = 20.07, p < .001, t = 21.34, p < .001, \text{ and } t = 20.69, p < .001$, respectively).

Based on the findings of the study, it is recommended that the planned behavior program can be used to prevent and reduce alcohol use in adolescents. Therefore, the program should be integrated into the curriculum to equip the students with knowledge and raise their awareness of the significance of prevention of and reduction in alcohol use. Further research should also be conducted to investigate alcohol drinking behaviors in adolescents as well as other risk behaviors.

KEY WORDS: PLANNED BEHAVIOR / ALCOHOL USE / ADOLESCENTS.

146 pages